

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การประกันภัยความรับผิดชอบในวิชาชีพกฎหมาย
คำสำคัญ	การประกันภัยความรับผิดชอบ/วิชาชีพกฎหมาย
ชื่อนักศึกษา	นิยุทธ์ เนติฤทธิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ สุเมธ จานประดับ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	รองศาสตราจารย์ ไสภณ อรรถพิศาลโสภณ
ระดับการศึกษา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
คณะ	บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตชลบุรี
พ.ศ.	2550

บทคัดย่อ

วิชาชีพกฎหมาย เป็นวิชาชีพที่ผู้ประกอบอาชีพต้องอาศัยทั้งความรู้ความชำนาญ ทางด้านกฎหมายในการให้บริการแก่ลูกค้าที่มีปัญหาเกี่ยวข้องกับกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการให้ คำปรึกษาร่างเอกสารสัญญา รวมถึงตลอดถึงการว่าความในศาล เป็นต้น สามารถคุ้มครอง ผลประโยชน์และรักษาความยุติธรรมตามกฎหมายให้แก่ลูกค้าของตนเองได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้ง ฝังฝังซึ่งความเป็นธรรมแก่สังคมด้วย ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายนอกจากต้องมีคุณสมบัติ ดังกล่าวแล้ว ยังต้องมีความละเอียดรอบคอบใช้ความระมัดระวังในการประกอบวิชาชีพ มีความ สุจริต ประพฤติตนให้อยู่ในมรรยาทและจรรยาบรรณอันดีแห่งวิชาชีพให้สมกับความไว้น้ำใจที่ ลูกค้ามีให้แก่ตน แต่ปัจจุบันการประกอบวิชาชีพกฎหมายได้เปลี่ยนรูปแบบจากเดิมที่เป็นการ ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มาเป็นรูปแบบของการแข่งขันเชิงธุรกิจเพื่อความอยู่รอดมากขึ้นตาม ความเจริญทางเศรษฐกิจและความเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย ต้อง รับงานเป็นจำนวนมากขึ้น จึงไม่มีเวลาอุทิศให้กับงานที่ได้รับมอบหมายงานใดงานหนึ่งโดยเฉพาะ หรือรับงานโดยขาดความรู้ความชำนาญในเรื่องนั้นๆอย่างเพียงพอ เป็นเหตุให้มีโอกาสผิดพลาดใน การประกอบวิชาชีพมากขึ้นและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ลูกค้า

การควบคุมผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายตามพระราชบัญญัติทนายความ พ.ศ.2528 เป็น เพียงกฎหมายที่กำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติและการควบคุมจรรยาบรรณในการประกอบวิชาชีพ ของทนายความตามข้อบังคับว่าด้วยมรรยาททนายความเท่านั้น มาตราการลงโทษทนายความที่ ประพฤติผิดมรรยาททนายความตามข้อบังคับดังกล่าวคือ การภาคทัณฑ์หรือห้ามทำการเป็น ทนายความมีกำหนดไม่เกินสามปีหรือลบชื่อออกจากทะเบียนทนายความ ซึ่งมีลักษณะเป็นการ

ตัดสินสิทธิประโยชน์บางประการในการประกอบวิชาชีพทนายความเท่านั้น แต่เมื่อทนายความได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นเนื่องจากการประกอบวิชาชีพ พระราชบัญญัติทนายความดังกล่าวหาได้มีบทบัญญัติที่จะเป็นการชดใช้ค่าเสียหายหรือเป็นการเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายแต่ประการใดไม่

เมื่อพิจารณาจากประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งมีบทบัญญัติความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวก็เป็นเพียงกฎหมายที่มีวัตถุประสงค์ในการลงโทษทางอาญากับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายที่ใช้วิชาชีพในทางก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น โดยไม่มีบทบัญญัติให้ผู้กระทำผิดต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายหรือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหายแต่อย่างใด

นอกจากนี้ การฟ้องคดีละเมิดเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเนื่องมาจากความประมาทเลินเล่อหรือความผิดพลาดไม่ใช้ความระมัดระวังในการประกอบวิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย โจทก์ผู้ได้รับความเสียหายย่อมมีภาระการพิสูจน์ในเหตุดังกล่าวตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 84 ซึ่งเป็นความยากลำบากในการพิสูจน์ ประกอบกับในปัจจุบันยังมิได้มีบทบัญญัติของกฎหมายหรือมีข้อบังคับใดที่เป็นข้อกำหนดมาตรฐานการประกอบวิชาชีพกฎหมาย และแม้โจทก์ผู้ได้รับความเสียหายจะดำเนินการฟ้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายตามขั้นตอนกฎหมายแล้ว หากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายไม่มีทรัพย์สินเพียงพอที่จะชดใช้ค่าเสียหายแล้ว โจทก์ก็จะไม่ได้รับการชดใช้ค่าเสียหายอยู่ดี

เนื่องจากในปัจจุบันประชาชนเข้าใจถึงสิทธิของตนเองมากขึ้น ดังนั้น เมื่อตนได้รับความเสียหายอันเกิดจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย โอกาสที่จะมีการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายย่อมมีความเป็นไปได้มากเช่นเดียวกับวิชาชีพแพทย์หรือวิชาชีพวิศวกรรม ในต่างประเทศพบว่า บุคคลผู้ได้รับความเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย มีการฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายจากผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายเป็นจำนวนมาก ในอนาคตต่อไป ผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทยก็จะเป็นอีกวิชาชีพหนึ่งที่มีโอกาสถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหายอันเกิดจากการใช้วิชาชีพด้วยเช่นกัน ดังนั้น เพื่อช่วยให้ผู้ได้รับความเสียหายได้รับการชดใช้เยียวยาความเสียหายจากการทำละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย และขณะเดียวกันก็เป็นการลดภาระความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย มาตรการหนึ่งซึ่งสามารถนำมาใช้บรรเทาความเสียหายแก่ผู้ได้รับความเสียหายและลดความเสี่ยงจากการถูกฟ้องร้องของผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมาย คือการนำเอาระบบการประกันภัยความรับผิดของผู้

ประกอบวิชาชีพกฎหมายมาเป็นมาตรการเสริมเพื่อใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทย โดยศึกษาความเป็นไปได้ในการนำหลักกฎหมายว่าด้วยการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพของต่างประเทศ และตัวอย่างกรณีธรรม์ประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมายในต่างประเทศ รวมถึงถึงกฎหมายว่าด้วยการประกันภัยตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๖๖๖ ตรี เปรียบเทียบว่า หากจะนำระบบการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมายมาใช้กับผู้ประกอบวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทย กฎหมายว่าด้วยการประกันภัยของไทยเท่าที่มีผลบังคับใช้อยู่ในขณะนี้ จะสามารถนำมาปรับใช้กับระบบการประกันภัยความรับผิดในวิชาชีพกฎหมายในประเทศไทยได้เพียงใด เพื่อให้เกิดประโยชน์และมีผลบังคับใช้ที่เป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย